

TIL DEG SOM VIL VITE MEIR OM GONORÉ

KVA ER GONORÉ?

Gonoré er ein seksuelt overførbar infeksjon som skuldast bakterien *Neisseria Gonorrhoeae*. Bakterien kan gje infeksjon i urinrøret på menn, i urinrøret og / eller livmorhalsen hos kvinner. Bakterien kan også gje infeksjon i hals og anus.

KORLEIS SMITTAR GONORÉ?

Gonoré smittar ved seksuell kontakt, ved vaginalt samleie, ved oral- og analsex. Bakterien kan også smitte via dildo og liknande. Du kan ikkje bli smitta ved toalettbesøk.

ER GONORÉ VANLEG?

I Noreg er denne sjukdommen sjeldan. Dei siste åra har det vore registrert 6-700 tilfelle i året. Gonoré er vanlegast hos personar over 30 år. Mange blir smitta i utlandet. I Noreg, og i dei fleste andre land, har ein sett ein auke av gonoré blant menn som har sex med menn. Også blant heterofile har det vore aukande tal dei siste åra.

KOR LETT SMITTAR GONORÉ?

Gonoré er ein svært smittsam sjukdom, og det er stor risiko for å bli smitta ved ein gongs seksuell kontakt med ein person som har gonoré.

KORLEIS KAN EG UNNGÅ Å BLI SMITTA?

Kondom vernar mot smitte ved alle typar seksuell kontakt: vaginal-, anal- og oralsex.

KORLEIS KAN EG MERKE AT EG ER SMITTA?

Menn får vanlegvis sterke smerter i urinrøret og store mengder gul utflod få dagar / under ei veke etter at dei er smitta.

Kvinner kan gå lenge med gonoré utan å merke det, men dei fleste får litt meir utflod enn vanleg.

Ved infeksjon i hals eller anus er det ofte lite / ingen symptom.

KVA SKAL EG GJERE DERSOM EG TRUR EG ER SMITTA?

Du skal oppsøkje lege snarast mogeleg. Du kan gå til din faste lege eller til ein legevaktstasjon. I nokre av dei største byane er det spesialpoliklinikkar for behandling av seksuelt overførbare sjukdomar der ein kan komme til på dagen utan tilvising.

KVA GJER LEGEN?

Legen tek prøve frå urinrøret hos menn, urinrøret og livmorhalsen hos kvinner. Ut frå symptom og seksuell praksis kan det også vere aktuelt å ta prøve frå anus og svelg. Etter 4-5 dagar får legen svar på prøven.

MÅ EG VENTE MED BEHANDLING TIL LEGEN FÅR SVAR PÅ PRØVEN

Som oftast kan legen gje deg behandling med ein gong når symptom og funn tyder på at du har gonoré. Tilrådd antibiotikabehandling per 2016 må gjevast i sprøyteform med tillegg av tablettbehandling. Ikkje alle legar har denne medisinen på kontoret.

BLIR EG FRISK?

Behandling av gonoré har vorte ganske komplisert fordi det er så mange av bakteriestammene har utvikla resistens (motstand) mot fleire typar antibiotika. Stort sett må behandlinga gjevast i sprøyteform med tillegg av tablettar. Når du får korrekt behandling, blir du frisk. Behandlinga er gratis.

NÅR ER EG FRISK?

Dersom medisinen er effektiv, blir du symptomfri i løpet av det første døgnet. Du kan likevel ikkje rekne deg som frisk før du har vore til kontroll hos legen og teke ein prøve som viser at bakteriane er borte. Alle som har fått påvist gonoré, skal møte til kontroll 7 - 14 dagar etter avslutta behandling.

Det er også viktig at du blir testa for andre seksuelt overførbare infeksjonar. Du kan ha fleire smittsame sjukdomar på same tid.

ER DET DYRT Å GÅ TIL LEGEN?

Dersom du har *symptom på gonoré*, har *god grunn til å tru at du kan vere smitta med gonoré* eller er *smittekontakt* til ein person som har fått påvist gonoré, er det gratis å gå til legen. Kontroll etter behandling er også gratis.

KVA MED ANDRE SEKSUALKONTAKTAR?

Gonoré er definert som ein allmennfarleg smittsam sjukdom. Du har difor plikt til å hjelpe til med å få tak i andre som kan vere smitta. Du kan gje beskjed sjølv eller legen din kan hjelpe deg med å få tak i den eller dei som kan vere smitta.

ER GONORÉ FARLEG?

Lokal infeksjon i urinrøret, livmorhalsen, svelget eller endetarmsopninga er ikkje farleg. Bakteriane kan spreie seg og gje alvorleg infeksjon i underlivet hos kvinner. Etter ein slik infeksjon kan kvinna få vanskar med å bli gravid. Menn kan få bitestikkelbetennelse som er svært smertefullt. Leddbetennelse kan også oppstå. Ved komplikasjonar kan det bli naudsynt med innlegging i sjukehus.

KVA MED GRAVIDITET? KAN GONORÉ SKADE FOSTERET?

Fosteret blir ikkje smitta under svangerskapet. Gonoré skadar heller ikkje fosteret på annan måte. Ved fødselen kan barnet bli smitta og få ein alvorleg augekatarr. Det er difor viktig at kvinner som er smitta får behandling før fødselen.

BØR EG BLI UNDERSØKT REGELMESSIG MED TANKE PÅ GONORÉ?

Nei, det er ikkje naudsynt. Gonoré er sjeldan i Noreg og legen vurderer om prøvetaking er aktuelt. Menn som har sex med menn bør testast regelmessig fordi smitterisikoen er større i denne gruppa.

Har du spørsmål, kan du vende deg til:

Avdeling: Poliklinikk for SOI, Hudavdelinga

Telefon: 55 973962

www.helsebergen.no